

ТҰРАҚТЫ ДАМУ

САЛАСЫНДАҒЫ ҚЫЗМЕТ ЖӨНІНДЕГІ ЕСЕП

COVID-19 пандемиясының қауіптерін еңсеру

2020 жылы Қазақстан бүкіл әлем секілді адамдардың өмірі мен денсаулығына қауіп төндіретін вирус – COVID-19 пандемиясына тап болды. Былтырғы жылдың наурызында елімізде төтенше жағдай жарияланды. Барлық өңірлерде инфекцияның таралуын болдырмауға және ауру жұқтырғандарға білікті медициналық көмек көрсетуге бағытталған шаралар өткізілді. Пандемиямен күрес бір жылға созылды және 2021 жылы жалғасуы мүмкін деген болжам бар.

2020 жылдың наурызынан бастап ЕМГ басшылығы сыни өндірістік процестердің үздіксіздігін сақтай отырып, қызметкерлер үшін қауіпсіздікті қамтамасыз ету бойынша барлық шаралар қабылданды. Осы қызметтің аясында келесі шаралар қабылданды:

- Жедел әрекет ету және төтенше жағдайларды басқару тобының деңгейінде орталық штаб құрылды. Қосымша әр МГӨБ бойынша штабтар және резервтік бригадалар құрылды.
- Барлық жаппай іс-шаралар мен тренингтер тоқтатылды.
- Кеңестер телефондық және бейнеконференциялар форматына ауыстырылды.
- Қашықтан жұмыс нысанына ауыстырылатын қызметкерлер тізбесі анықталды. Олардың басым бөлігін зейнеткерлік жасқа жақындап қалған қызметкерлер, созылмалы аурулары бар қызметкерлер, жүкті әйелдер, көпбалалы аналар, үш жасқа дейінгі балалары бар әйелдер, он төрт жасқа дейінгі балаларды (18 жасқа дейінгі мүгедек балаларды) тәрбиелеп отырған жалғызбасты әйелдер, аталған балалар топтарын анасыз өсіріп отырған басқа адамдар, сондай-ақ ЖРВИ белгілері бар қызметкерлер құрады. Қашықтан жұмыс істейтін қызметкерлер үшін ротациялау кестесі, жұмыстар кестесі анықталды, қажетті IT-сервистерге қолжетімділік қамтамасыз етілді. Бұл ретте қашықтан орындалатын жұмыстардың ұзақтығы кемінде 14 күнді құрады.
- Бөгде адамдарға Компания объектілеріне кіруге тыйым салынды.
- Мемлекеттің басқа өңірлерінен келген қызметкерлерге жұмысқа келуге тыйым салынды.
- Барлық әкімшілік ғимараттардың кіреберістерінде зарарсыздандыру туннельдері орнатылды. Басқару аппаратының әкімшілік блоктарының және өндірістік құрылымдық бөлімшелердің қызметкерлеріне жұмыс орындарына тепловизормен күнделікті тексергеннен кейін баруға рұқсат берілді.
- Сол сияқты вахта ауыстыру кезінде (вахтаны бастар алдында) өндірістің бөлімшелер қызметкерлерінің денсаулығының күйіне бақылау жүргізілді.
- Компанияның барлық объектілерінде қатаң санитариялық режим іске қосылды.
- Қауіпсіздікті қамтамасыз ету мақсатында сыртқы дереккөздерден келген хат-хабарлармен және қызметтік құжаттамамен алмасу, сондай-ақ ішкі құжаттарды келісу тек қана электрондық форматта жүзеге асырылады.
- Жұмыс орындарында қалатын барлық қызметкерлер жеке қорғану құралдарымен, соның ішінде маскалармен және респираторлармен қамтамасыз етілді.
- Өндірістік объектілерде барлық көлік түрлері күніне 3-4 рет зарарсыздандырылады, жатақханалар мен асханалар санитаризерлермен қамтамасыз етілген. Өндірістік және әлеуметтік маңызы бар барлық объектілерде

инфекцияны таратпау бойынша профилактикалық шараларды күшейту бойынша қосымша іс-шаралар жүргізіледі.

- Мердігерлік ұйымдардың вахталық ауылдарының аумақтарында санитарлық күй мен профилактикалық шараларға күшейтілген бақылау жүргізіледі.
- ЕМГ мен мердігерлік ұйымдардың барлық қызметкерлері жұмыс орнына баруға рұқсат алу үшін міндетті ПТР-тестілеуден өтеді. Вахталық әдіс бойынша жұмыс істейтін Компания және мердігерлік ұйымдар қызметкерлері теріс тестінің және карантиннің негізінде жұмысқа жіберіледі. Кен орындарынан қызметкерлер COVID-19 бойынша тестілері теріс болған жағдайда шыға алады.
- Вахтаның ұзақтығы 14 күннен 28 күнге дейін ұзартылды.
- Пандемия басталғалы бері ЕМГ Компания қызметкерлеріне барлығы 21,7 мыңнан астам ПТР-тест өткізді.
- 2020 жылы пандемия кезінде Компанияның инфекция жұқтырған қызметкерлерінің саны 480-ге жетті, олардың барлығы жазылып шықты. COVID-19 нәтижелері расталған қызметкерлер бақылауға алынып, анықталған симптомдарға сәйкес ем алды.
- 5 мың бір реттік обаға қарсы комбинезон, 5 мың бахила, 86 770 көп реттік маска (қолда бар ағымдағы қоры 30 086 дана) сатып алынды.
- Қызметкерлерге және олардың отбасы мүшелеріне білікті медициналық көмек көрсету үшін медициналық сақтандырудан басқа COVID-19, тұмауға және пневмонияға ұқсас симптомдар бойынша арнайы медициналық қызмет көрсетуге арналған шарт жасалды.

Өңірді қолдау

Пандемия басталғалы бері ЕМГ Атырау облысының әкімдігімен бірлесіп өңір тұрғындарына жан-жақты көмек көрсетуде.

Компания бөлген 500 млн теңге көлеміндегі қаражат COVID-19 пандемиясы басталғалы бері «Birgemiz-Atyrau» Қоғамдық қорына дәрілік препараттарды сатып алуға, Атырау облыстық ауруханасына медициналық құрал-жабдықтарды (ӨЖЖ арналған оттегі концентраттарын сатып алу, ота жасау блоктарын, жансақтау бөлімін, диализдік орталықтарды, провизорлық бөлімшелерді жабдықтау бойынша емдік газбен қамсыздандыру жүйесін жүргізу) сатып алуға, басқа да осы сияқты мақсаттарға, Жылыой аудандық аурухана үшін жеке қорғану құралдарын сатып алуға, Атырау қ. Береке шағын ауданындағы карантиндік стационарларды тұрмыстық техникамен және гигиеналық керек-жарақтармен қамтамасыз етуге жұмсалды.

Оған қосымша, Исатай, Мақат, Жылыой және Қызылқоға аудандарының әкімдіктеріне блок-посттарды ұйымдастыруға, залалсыздандыру жұмыстарын жүргізуге және әлеуметтік осал халық топтарына көмек көрсетуге қолдау жасалды.

Ембіліктер еріктілер ретінде 1 млн теңгеден астам қаржы жинап, оны карантинге оқшауланған медицина және полиция қызметкерлеріне мекенжайлары бойынша көмек көрсетуге жұмсады.

Кадрлық саясат

Персоналды басқару және дамыту тәсілдерінің аясында бизнес-модельдің тұрақтылығы мен сенімділігін ұзақ мерзімді перспективада арттыру үшін Компания өз стратегиялық мақсаттарымен өзара байланысты қамтамасыз етуге ұмтылады.

Кадрлық қызметтің басты мақсаты Компанияның қызметкерлерді сапалы оқыту және дамыту есебінен, ең соңғы үлгідегі тиімді құралдарды іздестіру және енгізу, атқарушылық тәртіпке жүргізілетін бақылауды күшейту және қызметкерлерді әлеуметтік қолдауды қамтамасыз ету есебінен стратегиялық мақсаттарына жетуге ынталандырылған, білікті персоналмен қамтамасыз ету болып табылады.

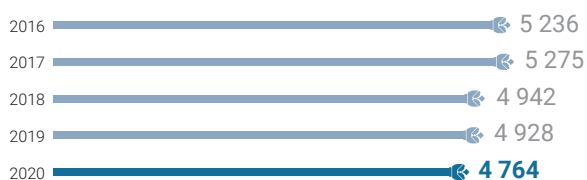
Персоналды басқару саласындағы жұмыс келесі негізгі бағыттарды қамтиды:

- Персоналды іріктеп алу процедураларын дамыту;
- Персоналды оқыту жүйесін жетілдіру;
- Жастармен жұмыс жүргізу;
- Кадрлық резервпен жұмыс істеу жүйесін дамыту;
- Еңбекақы төлеу және еңбекті нормалау жүйесін жетілдіру;
- Персоналдың санын және оларға жұмсалатын шығындарды тиімді басқару;
- Кадрлық әкімшілендіру және жұмыс уақытының есебін жүргізу.

2021 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Компания қызметкерлерінің нақты саны 4 764 адамды құрады. Дерлік барлық қызметкерлер мерзімсіз (белгісіз мерзімге жасалған) шарт бойынша жұмыс істейді және толық жұмысбасты болып табылады. 2020 жылы 5 адам ішінара жұмысбасты болды.

Соңғы жылдары Компания шығындарын оңтайландыру мақсатымен бейінсіз біліктілігі төмен еңбектің штаттық жұмыс орындарын аутсорсингке шығару бойынша жүргізіліп жатқан жұмыстардың салдарынан штат қысқартылды.

Персоналдың шоғырландырылған саны

Бір жылдың ішінде 25 жаңа қызметкер жұмысқа алынды. 2020 жылдың ішінде персоналдың тұрақтамауы 3,3%-ды құрады.

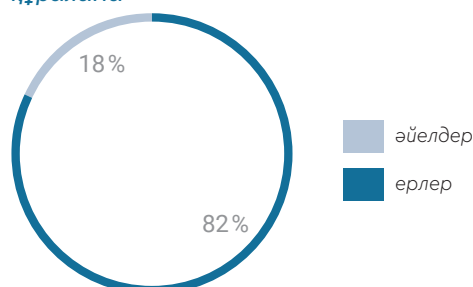
Ондаған жылдар бойы атқарған жұмысының ішінде Компанияда берік дәстүрлер және ұрпақтар сабақтастығымен қалыптасқан. Еңбек әулеттері «EmbiMunayGas» АҚ тұрақты ұзақ мерзімді дамуының негізі болып табылады. Бүгінгі таңда Компанияда 20-дан астам отбасы әулетінің өкілдері еңбек етуде, онда үш және одан көп буыны өз өмірлерін мұнайшы деген қиын кәсіппен байланыстырды. Солардың кейбіреулерінің жалпы жұмыс өтілі 200 жылды асырады.

Компанияда еңбек өтілінің басым бөлігін мұнай саласының қиын қыстау жағдайларында жұмыс істеген және денсаулығында кінәраты бар қызметкерлер үшін мерзімінен бұрын 58 жастан зейнетке шығу бағдарламасы іске асырылып келеді.

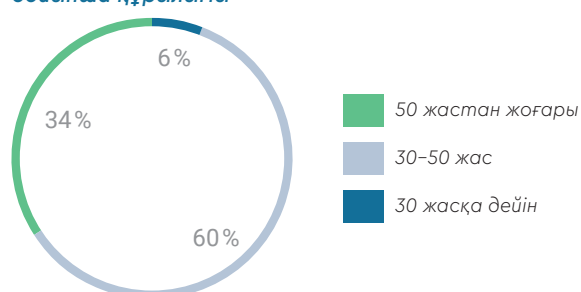
2020 жылдың соңындағы персоналдың құрылымы, адам

КӨРСЕТКІШ	БАРЛЫҒЫ (АД.)	СОНЫҢ ІШІНДЕ ГЕНДЕРЛІК ТОПТАР БОЙЫНША		СОНЫҢ ІШІНДЕ ЖАСТЫҚ ТОПТАР БОЙЫНША		
		ЕРЛЕР	ӘЙЕЛДЕР	30 ЖАСҚА ДЕЙІН	30-50 ЖАС	50 ЖАСТАН ЖОҒАРЫ
Барлық персонал саны	4 764	3 927	837	304	2 858	1 602
Басқарма	5	4	1	–	1	4
Басшылар	317	262	55	2	189	126
Мамандар	1 129	771	358	80	765	284
Жұмысшылар	3 313	2 890	423	222	1 903	1 188
Персоналдың тұрақтамауы, %	3,3	2,8	0,5	0,2	0,6	2,5
2020 жылдың ішінде жалдап алынған қызметкерлер саны	25	23	2	11	10	4

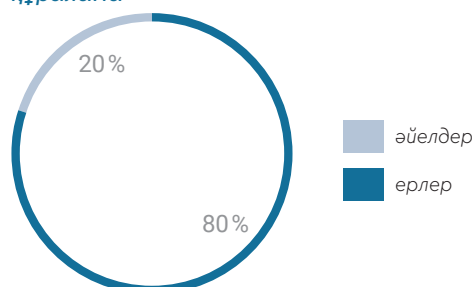
2020 жылдың соңындағы персоналдың гендерлік құрылымы

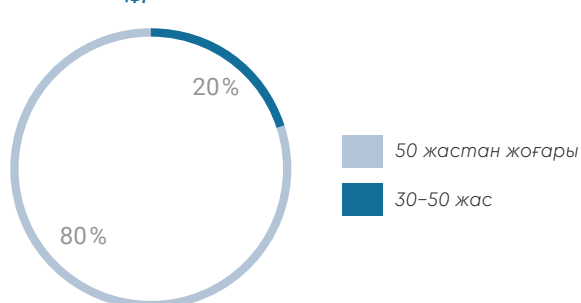
2020 жылдың соңындағы персоналдың жастық топтар бойынша құрылымы

2020 жылдың соңындағы Басқарманың гендерлік құрылымы

2020 жылдың соңындағы Басқарманың жастық топтар бойынша құрылымы

Персоналды оқыту және дамыту

ЕМГ кадрлық саясатының маңызды міндеті Компанияның біліктілігі жоғары басқарушылық, әкімшілік және өндірістік персоналға қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатымен қызметкерлердің біліктілігін арттыру болып табылады. Қызметкерлердің білім және дағды деңгейін жинақтау және арттыру жүйесін құру және оларды іс жүзінде тиімді қолдану бойынша жұмыс жүргізілуде. Оқыту бағдарламалары іске асырылып, қызметкерлердің әлеуетін үздіксіз дамыту қамтамасыз етіліп жатыр. Сонымен қатар Компания біліктілігі жоғары қызметкерлерді ұстап қалуға және олар үшін тартымды еңбек жағдайларын жасауға ұмтылады.

Компанияда оқытудың келесі түрлері өткізіледі:

- техникалық тәртіпті оқыту;
- қаржылық-экономикалық тәртіпті оқыту;
- тілді оқыту;
- жалпы сипаттағы пәндерді оқыту;
- магистрлік, мамандандырылған, модульдік бағдарламалар бойынша оқыту;
- жұмыс орында қолданылатын техникалық амалдар мен дағдыларды оқыту;
- қауіпсіздік техникасын, еңбекті және қоршаған ортаны қорғауды оқыту.

Жұмыс орнында қысқа мерзімді курстар мен оқыту, Компанияның басқа құрылымдық бөлімшелерінде немесе басқа компанияларда тағылымдама жүргізіледі, қашықтан оқыту қолданылады. Сонымен бірге конференцияларға, форумдарға қатысу ұйымдастырылады – бұл тәжірибе жинақтауға және ой-өрістің кеңеюіне, соңғы жетістіктер мен технологиялармен, жаңа тәсілдермен және идеялармен, басқа компаниялардың нәтижелі тәжірибесімен және әзірлемелерімен танысуға жағдай жасайды, сондай-ақ Компания үшін тиімді серіктестік қатынастарды орнатуға көмектеседі.

2020 жылы:

- 4 477 қызметкер еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздік бойынша міндетті оқудан өтті;
- 291 қызметкер – фонтанға қарсы қауіпсіздік бойынша оқудан өтті;
- 77 қызметкер – жұмысшы мамандықтар бойынша оқудан өтті;
- 381 қызметкер – техникалық және бизнес-семинарларда, тренинтерде, стратегиялық сессияда және т. б. білім алды, соның ішінде
- 3 қызметкер – MBA бағдарламасы бойынша оқыды;
- 5 қызметкер – «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ-да «Бас геолог» бағдарламасы бойынша модульдік оқудан өтті.

2020 жылдың ішінде қызметкерлерді оқуы туралы ақпарат

КӨРСЕТКІШ	ГЕНДЕРЛІК ТОПТАР БОЙЫНША			ҚЫЗМЕТКЕРЛЕР САНАТТАРЫ БОЙЫНША		
	БАРЛЫҒЫ	ӘЙЕЛДЕР	ЕРЛЕР	БАСШЫЛАР	МАМАНДАР	ЖҰМЫСШЫЛАР
Ұйым қызметкерлерінің есепті кезеңнің ішінде өткен оқуының орташа сағаттар саны	11.9	11.7	12.0	34.9	9.5	10.5
Оқудан өткен қызметкерлердің саны	4 806	734	4 072	358	961	3 487

Кадр резервін құру және дамыту

ЕМГ құрылымдық бөлімшелердің басшыларының орнын ауыстыру үшін кадрлық резерв құрумен айналысады. Бұл жұмыс кадрларды іріктеп алумен және үлестірумен байланысты тәуекелдерді барынша азайту, қызметкерлердің сапалық құрамын жақсарту, ең перспективалы басшыларды, мамандарды мақсатты түрде таңдап алу және оқыту негізінде басқару тиімділігін арттыру мақсатымен жүргізіледі.

Кадр резервісінің және мансаптық өсудің құрылған жүйесі басқарудың барлық жүйесіне сенімділікті қамтамасыз етуге, басқарудың жоғары және орта буын лауазымына кадрларды іріктеу және орналастыру барысында кездейсоқтық және субъективтілік элементтерін барынша азайтуға; стратегияға сәйкес Компанияны дамытуға дайын әлеуетті қызметкерлерді анықтауға, қызметкерлер ынтасын көтеруге, мансаптық өсу мүмкіндігін ұсыну арқылы қызметкерлерді ұстап қалуға, өзін-өзі таныту перспективаларын күшейтуге; жетекшілер мен мамандарды оңтайлы орналастыруға немесе алмастыруға қолжеткізуге, жетекшілік ететін қызметкерлерді тағайындау барысында кадрлық тәуекелдерді азайтуға (қызметіне бейімделген кезі) мүмкіндік береді.

Жоспарлы кадрлық резервке 35 үміткер және перспективалы кадрлық резервке 25 үміткер қатысқан кешенді бағалау қорытындылары бойынша кадрлық резервтің жаңа құрамы құрылды:

- басқарушы директорлардың, ӨҚБ бастықтарының, бас инженерлердің негізгі лауазымдарына жоспарлы резерв (жаңа іріктеме) – 6 резервші;
- орта буын басшыларының позицияларына жоспарлы резерв (қайта бағалау) – 8 резервші;
- перспективалық резерв (жаңа іріктеме) – жас мамандар ішінен 13 резервші.

2018–2020 жылдары жоғары лауазымдарға жоспарлы резервтен 5 қызметкер және перспективалық резервтен 4 қызметкер тағайындалды.

Резервшілер үшін «Ораторлық өнер 2.0», «Өзгерістерді басқару, Көшбасшылық», «Тиімді басшы» және т. б. тренингтер ұйымдастырылды.

Персоналды ынталандыру

Компания жұмыс нәтижелері үшін әділ сыйақы төлеу арқылы персоналды тиімді жұмыс істеуге ынталандыруға тырысады.

Компания біліктілігі мен нәтижелілігі Компанияның өз миссиясын табысты орындауын және бизнес-мақсаттарға жетуін қамтамасыз ететін қызметкерлерді тарту, ұстап қалу және ынталандыру мақсатымен қызметкерлерді атқарушылық тәртібін ынталандырудың және арттырудың тиімді жүйесін құру және үздіксіз дамыту бағытында көп жұмыс атқарады.

Ынталандыру және атқарушылық тәртіп саласында негізгі міндеттер болып келесілер табылады:

- Компанияның барлық қызметкерлерінің еңбекақысын төлеуге бірыңғай тәсілді қамтамасыз ету және еңбекпен қолжеткізілген нәтижелердің және әділ сыйақының сәйкес келуі;
- марапат пен сыйлық жүйелерін дамыту, соның ішінде, жаңа технологияларды құру және енгізу, дамыту жобаларын іске асыру, негізгі қаржылық-экономикалық, әлеуметтік-еңбек және басқа мәселелерді шешу;
- қызметкерлер алдына қойылған міндеттерді орындау сапасын бақылауды күшейту;
- Компанияда әзірленген және енгізілген басқарушы құжаттар жөнінде қызметкерлердің хабардар болуын арттыру;
- басымдылықтарды және орындау мерзімдерін көрсете отырып, қызметкерлер алдына қойылған міндеттер процесін автоматтандыру, оларды орындауды қатаң түрде бақылау.

Қызметкерлерді марапаттау және көтермелеу

2020 жылдың наурызынан бастап біздің еліміз коронавирустық инфекция пандемиясы жағдайында өмір сүріп келеді. ЕМГ-да өз қызметкерлерінің өмірі мен денсаулығының қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін Компанияның барлық объектілерінде инфекцияның таралуына қарсы күрес бойынша барлық қажетті шаралар қабылданды. Барлық өндірістік құрылымдық бөлімшелерде енгізілген төтенше жағдай режимі және одан кейінгі карантиндік шектеулер жағдайларында басқару жөніндегі жұмыс органдарына айналған жедел штабтар құрылды.

Негізгі басқарушылық шешімдерді орталық штабтың қабылдайтынына қарамастан, ұйғарылған іс-шараларды басшылар мен бөлімшелердің қатардағы қызметкерлері жер-жерлерде іске асырады. Сондықтан 2020 жылы пандемияның бірінші толқыны кезінде көшбасшылық қасиеттерін және өздеріне сеніп тапсырылған жұмыс учаскесі үшін барынша жауапкершілік танытқан қызметкерлерді ерекше белгілеу туралы шешім қабылданды. «Жыл үздігі» номинациясы тағайындалды және жыл сайын Компаниямыздың ерекше еңбек еткен қызметкерлерін, сондай-ақ Ембі алдындағы шарттық міндеттемелерді ең жоғары деңгейде орындауды қамтамасыз еткен серіктестерді марапаттау туралы шешім қабылданды.

2020 жылдың ішінде атқарған еңбегі мен еңбек қызметі және COVID-19 пандемиясымен күреске қосқан үлесі үшін Компанияның келесі қызметкерлері марапатталды:

- Басқарма төрағасының экономика және қаржы жөніндегі орынбасары **ТАСМАҒАМБЕТОВА Рысты Нұрғалиқызы** ел мен аймақ басшылығы мойындаған компания мен Атырау облысы тұрғындарының мүддесі үшін жанқиярлық қызметіне «Жыл тануы» номинациясымен;
- «Жайықмұнайгаз» мұнай-газ өндіру басқармасының бастығы **СҮЛЕЙМЕНОВ Амангелді Тасқынбайұлы** артық шығынсыз мол өндірістік көрсеткіштерге қол жеткізгені үшін «Жылдың тиімді менеджері» номинациясымен;
- «Жылыоймұнайгаз» мұнай-газ өндіру басқармасының бастығы **ШАНАЕВ Ғабатолла Толағайұлы** штаттан тыс жағдайда өндірістік қызметті қамтамасыз еткені үшін «Жылдың кризис-менеджері» номинациясымен;
- «Қайнармұнайгаз» мұнай-газ өндіру басқармасының бастығы **ЖҮНИСОВ Мәлік Мұқышұлы** ұжымдағы моральдық-психологиялық қолайлы климатқа қол жеткізудегі жетістіктері үшін «Жылдың тиімді басшысы» номинациясымен;
- «KMG EP-Catering» ЖШС-нің Атырау филиалының директоры **ХИСМЕТУЛЛИН Эдуард Ғаббасұлы** пандемия кезіндегі табанды серіктестігі және ұжыммен бірлесіп атқарған қалыпты жұмысы үшін «Жыл серіктесі» номинациясымен;
- «Ембімұнайэнерго» басқармасының бас инженері **БАЯМИРОВ Берік Жоламанұлы** жас мамандарды дайындағаны және қолдау көрсеткені үшін «Жыл тәлімгері» номинациясымен;
- «Доссормұнайгаз» МГӨБ еңбекті қорғау және өндірістік қауіпсіздік бөлімінің бастығының орынбасары **ҚОБЛАНДИЕВ Нұрлан Сәндіжанұлы** өндірістік-құрылымдық бөлімшелерде жүргізілген қауіпсіздік жұмыстары бойынша қол жеткізген үздік жетістіктері үшін «Жылдың қауіпсіз өндірісті ұйымдастырушысы» номинациясымен;
- «Ембімұнайгаз» АҚ еңбекті қорғау және өнеркәсіп қауіпсіздігі бөлімінің бастығы **БОХАЕВА Ақмарал Өтегенқызы** пандемия кезінде коронавирус инфекциясын таратпау мақсатындағы жұмыстарды ұйымдастыруға белсене қатысқаны үшін «Жыл қызметкері» номинациясымен;
- Өндірістік – техникалық қамту және жабдықтармен комплектациялау басқармасы еңбекті және қоршаған ортаны қорғау группасының жетекшісі **АЙДАРБАЕВ Аманжан Танатарұлы** COVID-19 пандемиясымен күрес жүргізу жұмыстарын ұйымдастыруға белсене қатысқаны үшін «Жыл қызметкері» номинациясымен;
- «Жайықмұнайгаз» МГӨБ №2 мұнай және газ өндіру цехының бастығы **АБЕЖАН Қуанғали Халидоллаұлы** дағдарысты ахуал кезінде өндірістік міндеттемелердің шешілуіне жеке үлес қосқаны үшін «Жылдың цех бастығы» номинациясымен;
- «Қайнармұнайгаз» МГӨБ Кенбай мұнай және газ өндіру цехының мұнай-газ және конденсат өндіру шебері **ТАЙБУРИЕВ Жалғас Тұрғалиұлы** дағдарысты ахуал кезінде өндірістік міндеттемелердің шешілуіне жеке үлес қосқаны үшін «Жыл шебері» номинациясымен;
- «Доссормұнайгаз» МГӨБ ұңғымаларды жерасты және күрделі жөндеу цехының ұңғымаларды жөндеу шебері **НҮРЖАНОВ Еламан Жақсығалиұлы** дағдарысты ахуал кезінде өндірістік міндеттемелердің шешілуіне жеке үлес қосқаны үшін «Жыл шебері» номинациясымен;
- «Жылыоймұнайгаз» МГӨБ Құлсарыдағы мұнайды дайындау және айдау цехының Қисымбай мұнай дайындау және айдау учаскесінің 4 разрядты тұзсыздандыру және сусыздандыру қондырғысының операторы **УМИРОВ Есенжан Ұлықпанұлы** дағдарысты ахуал кезінде өндірістік міндеттемелердің шешілуіне жеке үлес қосқаны үшін «Жыл шебері» номинациясымен.

2020 жылы еңбек жетістіктері үшін 266 қызметкер мемлекеттік және ведомстволық наградалармен марапатталды.

ҚР Тәуелсіздік күніне орай мына қызметкерлер марапатталды:

- **«Құрмет» орденімен** – Тасмағамбетова Рысты Нұрғалиқызы, Басқарма төрағасының экономика және қаржы жөніндегі орынбасары;
- **III дәрежелі «Еңбек Даңқы» орденімен** – Жолдасов Демеген Абдулович, «Жылыоймұнайгаз» МГӨБ Терең-Өзек № 2 МГӨЦ мұнай және газ өндіру операторы;
- **«Ерен еңбегі үшін» медалімен** – Шаяхметов Бибоз Байдаулетович, әлеуметтік саясат және инфрақұрылымдық объектілерді басқару жөніндегі департаментінің директоры;
- **Қазақстан Республикасының Құрмет грамотасымен** – Гумаров Роберт Жасталапович, «Жайықмұнайгаз» МГӨБ материалдық-техникалық қамсыздандыру қоймасының қоймашысы.

Сыйақы беру

ЕМГ қызметкерлеріне сыйақы беру деңгейі еңбек нарығында бәсекеге қабілетті болып табылады. 2014 жылдан бері Компанияда «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ «Мұнай және газды барлау және өндіру» бизнес-бағыты бойынша еншілес тәуелді ұйымдар (ЕТҰ) үшін әзірлеген Бірыңғай еңбекақы төлеу жүйесі (БЕТЖ) қолданылады. Қолданыс-

тағы еңбекақы төлеу жүйесі мыналарды қамтамасыз етеді:

- Қазақстанның ірі компанияларының деңгейіне сай келетін жеткілікті сыйақы беру деңгейін;
- тұрақты және ауыспалы (сыйлықақылы) бөліктерден құралатын екікомпоненттік еңбекақы төлеу жүйесін;
- Қазақстандағы инфляция деңгейіне сүйене отырып, қызметкерлердің еңбекақысын индексациялауды.

Еңбекақы төлеу Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне, сондай-ақ «Embi Muna Gas» АҚ Қызметкерлерге еңбекақы төлеу ережелеріне сәйкес жүргізіледі.

Еңбекақының тұрақты бөлігін анықтау кезінде өңірдегі ауыр табиғи-климаттық жағдайларды ескеретін коэффициент, зиянды еңбек жағдайлары үшін қосымша төлем және басқа да тұрақты төлемдер қолданылады. Еңбек-

ақының ауыспалы бөлігінің құрамына көрсеткіштерді орындау нәтижелері және сыйлықақы беру шарттары бойынша төленетін бір ай немесе тоқсан ішіндегі жұмыстар қорытындылары бойынша сыйлықақылар кіреді.

Компания қызметкерлерінің ең төменгі жалақы деңгейі Атырау облысындағы ең төменгі жалақыға қарағанда жылдан жылға тұрақты түрде артып келеді.

Одан басқа, еңбекақы төлеу жүйесінде біржолғы ынталандыру төлемдері қарастырылған:

- бір жыл ішіндегі жұмыс қорытындылары бойынша сыйақы беру (жылдық сыйақы);
- мереке күндеріне – 8 Наурызға (әйелдер үшін), Наурыз мейрамына, Мұнай-газ кешенінің қызметкерлері күніне, «Тәуелсіздік күні» мейрамына орайластырылған біржолғы сыйлықақылар.

Әлеуметтік жобалар

Жастармен жұмыс

Қазақстандық мамандарды даярлау

Компания келісім шарттық міндеттемелер аясында қазақстандық мамандарды дайындау бөлігінде әлеуметтік жобаларға айтарлықтай қаражатты бөледі.

Бес жылдан беру Компанияда негізінен дуалды оқыту бойынша жоба іске асырылып келеді. Жобаға С. Өтебаев атындағы Атырау мұнай және газ университеті (АМГУ); АРЕС Petrotechnic (АРЕС) жоғарғы колледжі; Уфа мемлекеттік мұнай техникалық университеті (УММТУ); С. Мұқашев атындағы Атырау политехникалық жоғарғы колледжі (АПЖК); Мақат технологиялық мұнай және газ колледжі (МТМГК) қатысады.

2015 жыл мен 2019 жылды қоса алғандағы кезеңде 117 студент дуалды оқудан өтті. 2020 жылы 41 студент оқуын аяқтады, 53 студент 2020–2021 оқу жылындағы оқуын жалғастырып келеді. Дуалды оқыту бойынша жобаны іске асыру кезеңінің ішінде тестілеу нәтижелері бойынша 52 адам «Embi Muna Gas» АҚ-на жұмысқа тұрғызылды. Басқа компанияларға жұмысқа орналасқандар саны – 48 адамды құрады. Жалпы дуалды оқыту түлектерінің 85%-ы жұмыспен қамтылды.

Оқу орындарымен ынтымақтастық

Компания, сондай-ақ, Қазақстан мен таяу шетелдің жоғары және орта кәсіби оқу орындарымен қазақстандық мұнай-газ саласының мамандарын даярлау мәселелері жөнінде тығыз ынтымақтастық орнатқан. Жер қойнауын пайдалануға келісімшарттық міндеттемелер шегінде «Em-

bi Muna Gas» АҚ өз қаражаттары есебінен 146 студенттің оқу ақысын төледі.

Жас мамандарды оқыту іс-шараларын ұйымдастыру және өткізу

ЕМГ-да 33 жасқа дейінгі шақта 560 жас маман (соның ішінде АУП бойынша – 51, ПСП бойынша – 509 қызметкер).

2020 жылы 10 жас маман «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ ұйымдастырған рекреациялық бағдарламаға қатысты. Бағдарлама «Bonas Macfarlane Education Kazakhstan» білім беру орталығымен бірлесіп әзірленген және қызметкерлерге сауығуға және ағылшын тілін практика жүзінде білуін жақсартуға мүмкіндік береді.

Бір ПСП жас маманы Eni (Италия) Корпоративтік университетінде MASTER MANAGEMENT of HEALTH SAFETY, ENVIRONMENT and QUALITY SYSTEMS (Денсаулықты, қоршаған ортаны және сапа жүйелерін қорғауды басқару шебері) бағдарламасы бойынша қашықтан оқудан өтіп жатыр.

Қызметкерлерді әлеуметтік қолдау

Компания өз қызметкерлеріне әлеуметтік қорғаныстың жоғары дәрежесін қамтамасыз етеді. 2017 жылы қабылданған ұжымдық шарт аясында әкімшілік пен кәсіподақ ұйымының арасында, Компанияның барлық қызметкерлеріне тұрақты бәсекеге қабілетті еңбекақыдан және ауырған жағдайда төленетін ерікті медициналық сақтандырудан, қызметкерлерге және олардың отбасыларына

медициналық қызмет көрсетуден басқа әртүрлі қосымша әлеуметтік және басқа да төлем түрлерін көздейді.

Жыл сайын Компания зейнеткерлерін қолдауға қаражат бөлінеді.

Компания үшін басым міндеттердің бірі – біздің қызметкерлеріміздің еңбек етуі және демалуы үшін қауіпсіз және жайлы еңбек жағдайларын жасау. Оны іске асыру аясында соңғы 5 жылдың ішінде бірқатар өндірістік және әлеуметтік объектілер салынды және қолданысқа енгізілді.

Көп көңіл әрбір қызметкердің елеулі проблемаларын шешуге бөлінеді, бұл:

- еңбек демалысында сауығып кетуге материалдық көмек;
- жүктілікке және босануға байланысты төлемдер;
- баланың 1,5 жасқа толғанша балаға күтім жасау бойынша демалыста болған қызметкерлерге ай сайынғы төленетін төлемдер;
- жерлеу рәсімін ұйымдастыруға қызметкердің қайтыс болуына байланысты бір жолғы төлем;
- өндірісте жазатайым оқиға нәтижесінде қайтыс болған қызметкер отбасына бір жолғы төлем;
- қызметкерлер балаларының демалысын төлеу;
- қызметкердің шипажайлық-курорттық емдеуге шығындарды өтейді;
- еңбекке уақытша жарамсыздық бойынша жәрдемақы;

- мәдени-көпшілік және спорт шараларын ұйымдастыру;
- қызметкерлердің тамақтануын ұйымдастыру және т. б.

Компания сонымен қатар ауырып қалған жағдайда ерікті медициналық сақтандыруға әлеуметтік кепілдік береді. Емдеуге және медициналық операциялар төлеміне, егер емдеуге шығатын шығындар сақтандыру бағдарламасымен белгіленген лимитті асыратын болса, қызметкерлерге ішкі нормативтік құжаттарға сәйкес материалдық көмек қарастырылған.

Салауатты өмір салтын ұстанатын қызметкерлерді қолдау үшін Компания Атырау қ. бассейндер мен тренажер залдарына баруға абонементтер бөледі, барлық мұнай-газ өндіру басқармаларының вахталық ауылдарының базасында спортпен шұғылдануға жағдай жасалды, «ҚазМұнайГаз» Ұлттық компаниясы» АҚ және Компанияның өзінде спорттық жарыстарға қатысу ұйымдастырылады.

2020 жылы Ұжымдық шарт талаптары бойынша материалдық көмек 1,635 млрд теңгені құрады. Атап айтқанда, шипажайлық-курорттық емдеуден 462,9 млн теңге жалпы сомаға 1 987 адам өтті, қызметкерлердің 645 балаларының демалысына 150,3 млн теңге бөлінді. Сондай-ақ карантиндік режимге байланысты балалар жолдамаларына қарастырылған сомаға қызметкерлердің балаларына арнап планшеттер мен ноутбуктарды сатып алуға рұқсат етілді. Осы мақсатта қызметкерлердің 1 829 баласына 468,9 млн теңге бөлінді.

2020 жыл ішіндегі аналық/әкелік бойынша демалыстар туралы ақпарат

КӨРСЕТКІШ	МӘНІ (АД.)	СОНЫҢ ІШІНДЕ	
		ЕРЛЕР	ӘЙЕЛДЕР
2020 жылы бала күтуге байланысты демалуға құқығы бар қызметкерлер саны	38	1	37
2020 жылы бала күтуге байланысты демалыс алған қызметкерлердің саны	38	1	37
Бала күтуге байланысты демалыс аяқталған соң есепті кезеңнің ішінде (2020 жылы) жұмысына оралған қызметкерлер саны	26	–	26
Бала күтуге байланысты демалыс аяқталған соң есепті кезеңнің ішінде 2020 жылы жұмысына оралуға тиіс болған қызметкерлер саны	26	–	26
Бала күтуге байланысты демалыс аяқталған соң алдыңғы кезеңнің ішінде (2019 жылы) жұмысына оралған қызметкерлер саны	28	1	27
Бала күтуге байланысты демалыс аяқталған соң алдыңғы кезеңнің ішінде жұмысына оралған, жұмысына оралған соң 12 айдан кейін жұмысын үзбеген қызметкерлер саны	19	1	18
Жұмысқа оралу коэффициенті	1	–	1
Жұмыстарын сақтап қалу коэффициенті	0.68	1	0.67

Әлеуметтік саясат

«Nur Otan» партиясының бастауыш партия ұйымдарының бастамасы бойынша «Жайықмұнайгаз» және «Қайнармұнайгаз» мұнай-газ өндіру басқармаларында мұнайшылар Атырау облысы Исатай және Қызылқоға аудандарының әлеуметтік аз қамтылған отбасыларға көмек көрсетті. 2020 жылы Компания Атырау облысы әкімдігіне мүмкіндіктері шектеулі 7 мың балаға сыйлық алуға 70 млн теңге бөлді. Сонымен қатар, 274 медицина қызметкерлеріне, соның ішінде, төрт қаза болған дәрігердің отбасыларына материалдық көмекке 60 млн теңге бөлді. Ембіліктер қызметкерлер жинаған 1,1 млн теңге қаржыға мамандандырылған балалар үйінің, «Шаңырақ» облыстық отбасы үлгісіндегі балалар ауылы және жасөспірімдер үйінің, Атырау балаларды оқалту орталығының, Психологиялық дамуы кешеуілдеген балаларға арналған Бөбекжай-бақшасының, «Қазақ соқырлар қоғамы» ҚБ-ның балаларына жаңажылдық сыйлықтар алынып, таратылды.

Ұлы Отан соғысындағы Жеңістің 75-жылдығына орай ЕМГ басшылары компания зейнеткерлерін Әлеуметтік қолдау бағдарламасының аясындағы төлемдерді: Ұлы Отан соғысына қатысқан ардагерлерге – 200 мың теңгеден 500 мың теңгеге дейін, тыл еңбеккерлеріне – 30 мың теңгеден 50 мың теңгеге дейін, интернационалист-жауынгерлерге – 50 АЕК дейін көбейту туралы шешім қабылдады. Компанияда әрбір жауынгер-мұнайшы туралы естелік құнттап сақталады және арамызда жүрген ардагерлерге, тыл еңбеккерлеріне және интернационалист-жауынгерлерге қамқорлық көрсетіледі. Ағымдағы сәтте ЕМГ әлеуметтік қолдауына екі ҰОС ардагері, 90 тыл еңбеккері, 15 жауынгер-интернационалист, Чернобыль/Семей зардабын залалсыздандыруға қатысушылар – 16 адам ие болып отыр. Мерекелік және мерейтойлық күндерге орай төлемдерден басқа Компания қамқорлыққа алған адамдарын сақтандырумен қамтамасыз етіп, емдеу және дәрілік препараттарды сатып алу шығындарын өтеп отыр.

2019 жылдан бастап Қызылқоға ауданындағы Мұқыр ауылында 424 орындық орта мектептің құрылысы жүргізіліп жатыр. Жобаны жалпы қаржыландыру сомасы 256,25 млн теңгені құрады, оның ішінде 2020 жылы 129,8 млн теңге жұмсалды. Құрылыс 2021 жылы аяқталады деп болжанып отыр.

Еңбекті қорғау, өнеркәсіптік, өрт қауіпсіздігі және қоршаған ортаны қорғау саласындағы саясат

«Ембімұнайгаз» АҚ Ұлттық мұнай-газ Компаниясы болып табылады және де көмірсутектерді барлау мен шығарудан, оларды тасымалдау мен қайта өңдеуден бастап мамандандырылған сервистік қызметтерді көрсетуге дейін толық өндірістік циклды жүзеге асырады. Компания өндірістік қызметтің барлық кезеңдерінде қауіпсіз жұмыс ортасын құру және сақтау, экологияға кері әсерді барынша азайту үшін қызметкерлердің және қоғамның алдындағы өз жауапкершілігін толық көлемде түсінеді. Оған қоса, ЕМГ кен орындарының басым бөлігі игерудің соңғы кезеңінде тұр. Компания мұнай өндіруді сонау 1899 жылдан бастап жүргізіп келеді. Мұндай жағдайларда қоршаған ортаны және еңбекті қорғау мәселелері ерекше мәнге ие болады.

Өндірістік циклдың барлық кезеңдерінде Компания өндірістік қауіпсіздіктің ең жоғарғы стандарттарын сақтауға ұмтылады және еңбекті қорғауды басқару, өнеркәсіптік, өрт қауіпсіздігі және қоршаған ортаны қорғау жүйесін өндірісті басқарудың негізгі элементі ретінде үздіксіз жетілдіруге бағытталған.

Компания өндірісте жазатайым жағдайларды, апаттарды және мұнайдың төгілуін толықтай болдырмауға, қоршаған ортаға кері әсерді барынша азайтуға тырысады.

«Ембімұнайгаз» АҚ еңбекті және қоршаған ортаны қорғау бойынша стратегиясына келесі негізгі бағыттар жатады:

1. Еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздік

Мақсаттары:

- Жұмыс уақытын жоғалтумен байланысты оқиғалар санын азайту (LTI).
- Өндірісте оқыс оқиғалар мен жазатайым оқиғаларды болдырмау.
- Өрт қауіпсіздігін қамтамасыз ету жүйесін жаңғырту.

2. Қоршаған ортаны қорғау

Мақсаттары:

- Атмосфераға бөлінетін шығарындыларды азайту.
- Ағынсулар шығарындыларының сапасын арттыру.
- Өндіріс қалдықтарын басқару.
- Төгілген мұнайды жою және мұнаймен ластанған жерлерді тазалау.

3. Денсаулықты сақтау

Мақсаттары:

- Өндірістік факторлардың персоналдың денсаулығына әсерін азайту.
- Дәрігерге дейінгі сапалы және шұғыл медициналық көмекті көрсету.

Еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздік

Өндірістік қауіпсіздік Компания басшылығы үшін басымдылықтарының бірі болып табылады. Компанияның құрылымдық бөлімшелерінің өндірістік қызметі жоғары қауіпке байланысты, және «Ембімұнайгаз» АҚ персонал үшін оқиғалар мен басқа қатерлер өміріне қауіпті қатерлерді азайтуда белсенді жұмыс жүргізеді.

2019 жылы қауіпсіздікті қамтамасыз ету және еңбекті қорғау аясындағы іс-шаралар бойынша шығындар сомасы 1,3 млрд теңгені құрады.

Жыл сайын еңбекті қорғау саласында жұмыстарды ынталандыру мақсатында жұмыстарды жақсы дәрежеде ұйымдастыруға, цехтар және негізгі және қосалқы өндіріс учаскелері арасында өндіріс эстетикасын арттыруға байқау-конкурс өткізіледі.

Тоқсан сайын өндірістік – құрылымдық бөлімшелерде еңбекті қорғау бойынша жұмыстарды ұйымдастыруда шеберлерге әдістемелік көмек көрсету мақсатында «Шеберлер күні» өткізіледі, онда қауіпсіздік және еңбекті қорғау бойынша мамандандырылған ұйымдардың, бөлімдердің мамандарын дәріс оқушысы ретінде шақырта отырып, лекциялар және семинарлар ұйымдастырылады.

2020 жылы қауіпсіздікті және еңбекті қорғауды жақсарту жұмыстарын ынталандыру мақсатында өндіріспен байла-

нысты қызметкерлердің арасында құрылымдық бөлімшелердің 74 қызметкері ақшалай қаржымен марапатталды.

2020 жылы «ЕМГ» АҚ барлық ПСП бойынша жұмыс орындары еңбек жағдайлары бойынша аттестацияланды. Барлығы 1 347 жұмыс орны аттестаттаудан өткізілді.

Міндетті медициналық тексеру және қызметкерді еңбек (қызметтік) міндеттерін орындау кезіндегі жазатайым жағдайлардан міндетті сақтандыру жүргізіледі.

Қызметкерлерге ауысымалды проф. және медициналық тексерулерден өту үшін емханалар, алғашқы медициналық көмек көрсету, науқастарды эвакуациялау және дәрілік құралдармен қамтамасыз ету, термометрлеуді жүргізу және ЖРВИ белгілерін анықтау мақсатында тексеру қызметі ұсынылады.

2020 жылы «EmbiMunayGas» АҚ қызметкерлерін ПТР әдісімен биологиялық материалдан COVID-19 вирусының РНК табу үшін диагностикалық зерттеу жүргізу мақсатында «Мырза-Хан» ЖШС-мен шарт жасалды.

Мұнай-газ-су біліністерінің, ашық газ және мұнай фонтандарының пайда болуының алдын алу және олардың жою бойынша алдын алу жұмыстарын жүргізу қызметтері сатып алынады. Өрт қауіпсіздігін қамтамасыз ету шегінде жұмыстар жүргізіледі. 2020 жылдың ішінде 14 770 шаршы метр ағаш конструкциялары оттан қорғайтын сіңіргіш затпен өңделді.

2020 жылдың ішінде Компанияның өндірістік құрылымдық бөлімшелерінде бір жазатайым оқиға тіркелді. Тергеу жүргізілді, келешекте осы сияқты жағдайларды болдырмау үшін себептері анықталды.

Қоршаған ортаны қорғау

Өндірістік циклдың әр кезеңінде – көмірсутектерді барлаудан бастап өндіруге дейін, оларды тасымалдаудан және қайта өңдеуден бастап мамандандырылған сервистік қызметтерді көрсетуге дейін – ЕМГ қоршаған ортаға зиянды әсерді барынша азайтуға, экологиялық қауіпсіздік деңгейін арттыруға, табиғи ресурстарды ұтымды пайдалануға ұмтылады. Компания экологиялық құрамдас бөліктеріне (ауа, су, топырақ және т. б.) мониторинг жүргізу бойынша тұрақты жұмыстар жүргізеді.

Қоршаған ортаны қорғау және өндірістік қызмет процесінде оның ластануын алдын алу қоршаған табиғат ортасының құрамдас бөліктеріне болжамды әсерді анықтауға, ықтималды әсерді азайтуға әкелетін табиғатты қорғау шараларын әзірлеуге әкеледі.

Атмосфералық ауаға әсер

«EmbiMunayGas» АҚ негізгі өндірістік қызметі мұнай өндіру, кен орындарында көмірсутек шикізатын жинау және тауарлы өнімге дейін дайындау болып табылады. «EmbiMunayGas» АҚ өндірістік қызметі міндетті түрде атмосфераға тікелей парниктік әсері бар шығарындылармен: көміртекті диоксидімен (CO₂), метанмен (CH₄) және азот шала тотығымен (N₂O) байланысты.

Өндірістік үдеріс шегінде ластағыш заттар шығарындыларының негізгі көздері мұнайды қыздыру пештері, қазандықтар, факелдік қондырғылар, дизель электр станциялары, жылжымалы пісіру агрегаттары болып табылады.

Компания атмосфераға ластаушы заттардың шығарындыларын, соның ішінде сынамааларды алуды үнемі бақылайды.

Парниктің газдар шығарындыларына (шығарындыларды есептеуге арналған параметрлерге) мониторинг жүргізу мақсатымен кәсіпорында қызмет қарқындылығының өзгерістері туралы ақпарат, қондыру (үдеріс) параметрлері жинақталады және шығарындылар көлемінің көбеюіне жол бермеу бойынша қажетті шараларды уақтылы қабылдау және оларды азайту шараларын орындау үшін парниктік газдар шығарындыларының тиісті деңгейіне бақылау жүргізіледі.

Ілеспе мұнай газды кәдеге жарату және тауар газын дайындау бойынша бірқатар бағдарламаларды іске асыру соңғы 6-7 жылдың ішінде атмосфераға ластағыш заттарды шығару көлемін айтарлықтай азайтуға мүмкіндік берді.

2020 жылы атмосфераға шығарылған ластағыш заттардың көлемі рұқсат етілген шамасы 5,8 мың тонна бола тұра, 3,3 мың тоннаны құрады. Есепті жылы ластағыш заттардың 35% газды жаңдыру кезінде факелдерде түзілген, тағы 43% ұйымдастырылмаған көздерден шыққан.

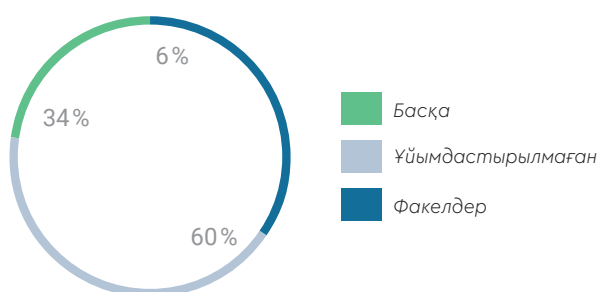
2020 жылдың ішінде ластағыш заттардың үлестік жалпы шығарындысы бір мың тонна шығарылған КСШ шаққанда 1,26 тонна ЛЗ құрайды. ЛЗ көлемі 2019 жылғы 3 394 тоннадан 2020 жылғы 3 273 тоннаға дейін азайды. Ағымдағы кезеңнің ішінде былтырғы жылдың дәл осы кезеңімен салыстырғанда шығарындылардың азаюы қышқыл және табиғи газдарды күкірттен тазалауға арналған LO-CAT жүйесінің іске қосылуына, сондай-ақ газды тұтынушыларға жеткізу көлемінің жоғарылауымен байланысты болды.

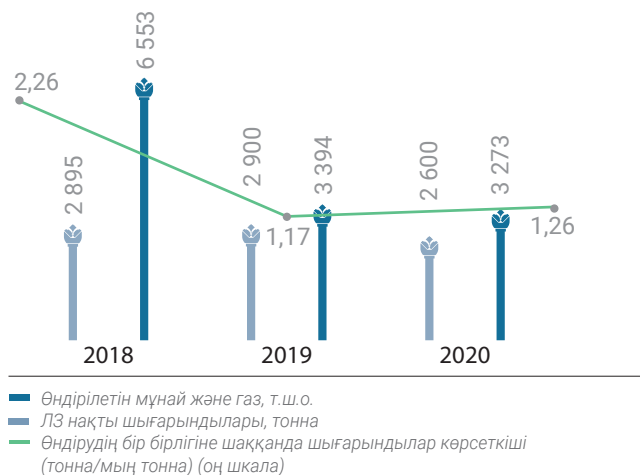
Атмосфераға шығарылатын ластағыш заттардың жол берілетін және нақты көлемдері, тонна

КӨРСЕТКІШ	2018	2019	2020
ЛЗ эмиссияларына рұқсат бойынша	5 295	5 051	5 780
Нақты, соның ішінде:	6 553	3 394	3 273
Азот оксиді	214	198	184
Күкірт диоксиді	3 800	494	634
Көміртек оксиді	816	848	620
Газ тәрізді және сұйық ұшпа органикалық қосылыстар	1 526	1 613	1 620
Күкіртсутек	12	2	2
Қатты түйіршіктер	29	53	67
Басқа	156	188	146

2020 жылдың ішіндегі дереккөздер бойынша ЛЗ шығарындыларының құрылымы

Атмосфераға ластағыш заттардың үлестік шығарындылары

Парниктік газдар шығарындыларының көлемі, CO²-баламасындағы тонна

КӨРСЕТКІШ	2018	2019	2020
CO ² -баламасындағы ПГ жалпы шығарындылары	290 697,4	302 915,04	239 607,65

Ілеспе газды кәдеге жарату

Жалпы алғанда, 2020 жылы 216 млн м³ ілеспе газ кәдеге жаратылды. Бұл ретте осы көлемнің 11%-ы факелдерде жандырылды. 55%-ы шеттегі ұйымдарға тауар газы түрінде жеткізілді. 32%-ын Компанияның өзі тұтынды.

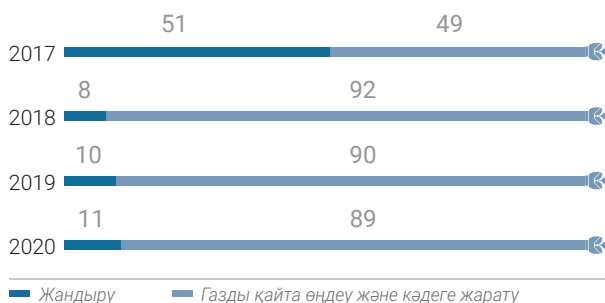
«Ембімұнайгаз» АҚ-ның мақсаты кен орындары факелдерінде ілеспе мұнай газдың жануын азайту және кейіннен 100% болдырмау болып табылатын ілеспе мұнай газды кәдеге жарату бойынша бірқатар бағдарламалар іске асырылды.

Бағдарламаларды іске асыру көптеген экологиялық проблемаларды шешуге мүмкіндік береді: атмосфераға шығарындыларды азайту, газ тәрізді шығарындылардың парниктік әсерге үлесін азайту, ілеспе газды нормадан тыс жандыру үшін айыппұлдарды салдырмаудың арқасында экологиялық тәуекелдерді азайту.

2017 жылдың маусымында Компания ірі жобаны – қуаттылығы жылына 150 млн м³ құрайтын Прорва кен орындары тобының газын кешенді қайта өңдеу қондырғысын іске қосты. Ілеспе мұнай газды дайындаудың технологиялық сызбасы газды күкіртсутектен аминдік тазарту, төмен температуралы конденсация және түйіршіктелген күкірт алуды орнату сияқты технологиялық үдерістерге негізделеді. Бұл жобаның бірегейлігі, Қазақстанда алғаш рет зиянсыз элементар күкірт шығару үшін LO-CAT патенттелген технологиясының қолданылатындығында. Бұл технология экологиялық зиянсыз, құрамында уытты химикаттары жоқ, зиянды жанама қалдықтарды шығармайды және күкіртсутекті алып тастаудың жоғары тиімділігін қамтамасыз етеді.

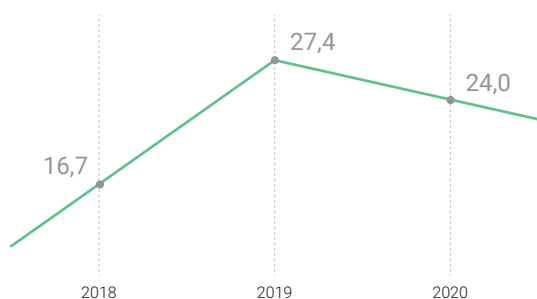
Одан бұрын ілеспе мұнай газды дайындау қондырғылары Компанияның – Атырау облысының Исатай және Мақат аудандарындағы «Жайықмұнайгаз» МГӨБ (С. Балғымбаев кен орны) және «Доссормұнайгаз» МГӨБ (Шығыс Мақат кен орны) өндірістік құрылымдық бөлімшелерінде іске қосылған болатын. Экологияға кері әсерін барынша азайтумен қатар аталған қондырғылар облыстың үш ауданының тұрғындарын жеңілдігі бар бағамен табиғи газбен қамтамасыз етіп отыр.

Ілеспе мұнай газды кәдеге жаратудың проценттік қатынастағы деңгейі (%)

2020 жылы С. Балғымбаев ІГД өнімділік қуатын «Аэрогаз» ЖШҚ технологиясы бойынша арттыру аясында жұмыстар жүргізілді. Эжекция және сепарация блогын орнату бойынша барлық жұмыстар аяқталған соң резервтік компрессорды қосу арқылы тауар газы жылына 40 млн м³/жыл дейін арттыру күтілуде. Газ тұтынуды өз қажеттіліктеріне бөлу аяқталған соң бүкіл газ көлемі «ҚазТрансГаз» АҚ-на Исатай ауданы тұрғындарының қажеттіліктеріне өткізіледі. Қазіргі сәтте халықтың қысқы мезгілде тауар газы тұтынуын ескере отырып, Аққыстау ауылының тауар газына қажеттілігі тек 30% өтеліп отыр. Қосымша тауар газы Тұщықұдық, Х. Ерғалиев, Тұманды, Исатай, Зинеден ауылдарына беріледі.

Жандырылған ілеспе газ көлемдері, млн м³

ІГД өнімділігін арттыру бойынша жобасын іске асырудың екінші кезеңінде ІМГ тасымалдау және одан кейін 60 млн м³/жыл көлеміндегі тауар газын дайындау үшін С. Балғымбаев ІГД-да қосымша компрессорларды (2 бірл.) орната отырып, ЮВН к/о бастап ЮЗК к/о дейін газ құбырын салу жоспарланып отыр.

Қалдықтарды кәдеге жарату

Компанияда өндіріс және тұтыну қалдықтарының пайда болу көздерін түгендеу жүргізіледі, әрбір қалдық түрі үшін төлқұжаттар жасалады, қалдықтарды пайдалану жөніндегі нұсқаулықтар әзірленеді.

Одан басқа, Компания тарихи ластанған аумақтарды тазалауға және мазутталған топырақты, мұнай шламын қайта өңдеуге бағытталған жобаларды іске асыруға қаражат бөледі. 2020 жылы ластанған жерлердің жыл басындағы ауданы 78 га құрады. Есепті жылдың ішінде пандемия себебінен тазарту жүргізілген жоқ, себебі Атырау облысының аумағында қатаң карантин енгізілді. Соған байланысты осы жұмыс кейінге қалдырылды және оны 2021 жылы қайта бастау жоспарланып отыр. 2022 жылға қарай тау-кен телімі шегіндегі мұнай өнімдерімен тарихи мазутталған жерді тазалауды толық аяқтау жоспарланды.

Мұнай операцияларын жүргізу кезінде Компания апатты төгілуді алдын алу, ауыздықтау және жою бойынша іс-шараларды орындайды. Өндірістік объектілер учаскелерінде апаттарды жою жоспарлары орналастырылады. 2020 жылдың қорытындылары бойынша мұнай эмульсиясының төгілуінің 2 жағдайы тіркелді. Төгілген мұнай эмульсиясының көлемі 10 м³ құрайды. Құбыржолдардың жалпы ұзындығы – 5 км. Апатты төгілген жерлерде жою жұмыстары жүргізілді. Ластанған жерлер толық тазартылды және бастапқы күйге келтірілді.

Қосалқы өндіріс қалдықтарын (пайдаланылған шамдар, майлар, шүберектер және т. б.) және қатты тұрмыстық қалдықтарды кәдеге жарату мамандандырылған кәсіпорындарға тапсыру арқылы жүзеге асырылады.

Кәдеге жаратылған және зиянсыздандырылған қалдықтар (соған қоса шеттегі ұйымдардың кәдеге жаратқан және зиянсыздандырылған қалдықтары) сомасының айналыстағы қалдықтар мөлшеріне қатынасы 2019 жылы 0,18 т/т тең болды. 2020 жылы бұл көрсеткіш дәл сол деңгейде қалды.

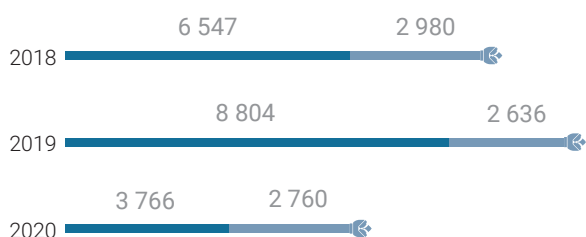
2020 жылы Компания объектілерінде 6,5 мың тонна қалдық түзілді, соның ішінде 3,8 мың тонна қауіпті қалдық, 2,8 мың тонна коммуналдық қалдықтар. Атап айтқанда, ұңғымаларды жерасты жөндеу процестерінен, ұңғымаларды күрделі жөндеуден, резервуарларды тазалаудан, және ұңғымалардың саға маңы аймақтарын тазалаудан кері жуу қалдықтары және мұнай шламы пайда болады. 2020 жылы өңірдегі карантиннің себептерінен резервуарлар барлық объектілерде жүргізілген жоқ, сондықтан қалдықтардың түзілу деңгейі төмендеді.

ҚАЛДЫҚТАРДАН ТАЗАРУ ӘДІСТЕРІ**ҚАУІПТІ ТҮЗІЛГЕН ҚАЛДЫҚТАР, ТОННА**

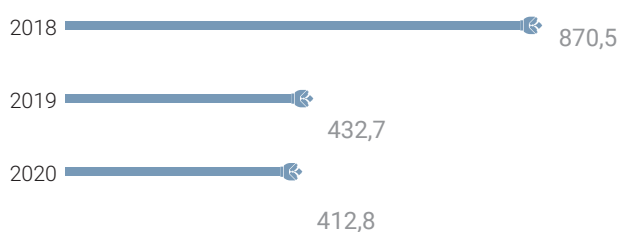
2020 жылдың басында кәсіпорында болуы	12,276
Есепті жылдың ішінде түзілді	3,766
Кәсіпорын қалдықтарын орналастыру объектілерінде орналастырылды және кемілді	3,681
Мамандандырылған мердігерлік ұйымдарға берілді	85
2020 жылдың соңында кәсіпорында болуы	15,957

«Ембімұнайгаз» АҚ мазутталған жерлерді тазалау жоспары

КӨРСЕТКІШ	2018 (НАҚТЫ)	2019 (НАҚТЫ)	2020 (НАҚТЫ)	2021 (ЖОСПАР)	2022 (ЖОСПАР)
тонна	99,477	124,742	–	280,588	90,532
га	24	35	–	62	16

Объектілерде түзілген қалдықтардың көлемі, тонналар

■ Қайыпты ■ Қайыпты емес

Жалпы су тұтыну, мың м³

Компанияның басқару аппаратында «Жасыл кеңсе» жобасы іске қосылды. Бұл жобаның мәні кеңсе ресурстарына, атап айтқанда, қолданылған қағазды ұқыпты қарау және оларды үнемдеу, сондай-ақ Компания қызметкерлерінің макулатураны бөлек жинау мәдениетін дамыту болып табылады. Кейіннен бұл жоба «Ембімұнайгаз» АҚ өндірістік құрылымдық бөлімшелерінде іске қосылатын болады.

Су ресурстарын қорғау

2020 жылы су ресурстарын қорғауды дамыту аясындағы бірқатар жобалар коронавирустық инфекция пандемиясының және қызмет жүргізу өңіріндегі карантиндік шаралардың себебінен 2021 жылға ауыстырылды. Алайда күнделікті операциялық қызметтің аясында ЕМГ су ресурстарын ұқыпты және ұтымды басқаруға ұмтылады.

2020 жылдың ішінде ЕМГ су тұтыну көлемі 412,8 мың м³ құрады. Соның ішінде 294 мың м³ техникалық қажеттіліктерге және 58,7 мың м³ тұрмыстық қажеттіліктерге жұмсалды.

2020 жылы тасталған су көлемі 28,2 мың м³ құрады. Компания ластанған суларды табиғи жерүсті су алаптарына текпейді.

2018 жылы «Су ресурстарын оңтайлы пайдалану» стратегиялық жобасы әзірленді. Бұл жобаны әзірлеудің мақсаты «Ембімұнайгаз» АҚ-да су ресурстарын кешенді жоспарлауға басқаруға, оңтайлы пайдалануға, сондай-ақ қоршаған ортаға кері әсерді азайтуға мүмкіндік беретін су ресурстарын тиімді пайдалану жүйесін құру болып табылады.

Біз адам өмірі мен денсаулығы үшін және біздің өндірістік қызметіміз үшін судың аса зор құндылығын түсінеміз және елдің су ресурстарына ұқыпты және ұтымды қараудың маңыздылығын сөзсіз қабылдаймыз.

Біз Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарын орындауға ғана емес, сондай-ақ, халықаралық стандарттар мен үздік тәжірибелерге сай болуға, сондай-ақ өңіріндегі барлық мүдделі тараптардың пікірін ескеруге ұмтыламыз.

Біз басқару шешімдерін қабылдау және операцияларды басқару кезінде тұщы суды сақтау және оны пайдалану тиімділігі мәселелерін ескереміз.

Біз судың тікелей немесе делдалдар арқылы сатып алынғанына қарамастан, судың бастапқы көздерінің жағдайын түсінеміз және бағалаймыз.

Біз өндірістік мақсаттар үшін сапалы ауыз суды пайдаланбаймыз.

Біз суды жинау мен тартуды 100 % аспаптық есепке алуға ұмтыламыз.

Біз суды мүмкіндігінше қайта пайдалану және суды тазарту сапасын жақсарту үшін су айналым жүйелері мен үнемдеу технологияларын енгізу есебінен таза су алуды барынша қысқартуға және көлемдерін төмендетуге ұмтыламыз.

Біз су ресурстарын басқару жүйесін үздіксіз жетілдіру үшін озық тәжірибені зерделеу мақсатында халықаралық бастамаларды қолдап және салалық қауымдастықтарға қатыса отырып, әлеуетті арттырамыз.

Биоалуандық

«EmbiMunaiGas» АҚ келісімшарттық аумағы шөл аймақта орналасқан және бұрғылау топырақтарының ішкі аймағының Каспий маңы провинциясы шекарасына кіреді. Шөл аймақтың топырақ түзу жағдайлары күрт континенталдық климатпен, аптап құрғақ жаз мезгілімен және суық қыс мезгілімен, жаз мезгілінде күндіз жоғары және түнде төмен температуралармен, құрғақшылықпен, атмосфералық жауын-шашындардың аз болуымен, қарқынды буланумен және жаз мезгілінде күн жарығының мол болуымен сипатталады.

Өндірістік қызмет барысында қоршаған ортаны қорғау және биоалуантүрлікке әсерді азайту үнемі «EmbiMunaiGas» АҚ назарында тұрады. Қоршаған табиғи орта компоненттеріне әсерді бағалау жүргізіледі және соған сәйкес болуы мүмкін әсерді мейлінше азайтатын табиғатты қорғау шаралары жоспары әзірленеді.

Жануарлар әлеміне кері антропогендік әсерді мейлінше азайту бойынша негізгі іс-шараларға мыналар жатады:

- персоналға жануарларға аңшылыққа шығуға, бауырымен жорғалаушыларды мақсатсыз жоюға жол берілмейтіндігі туралы нұсқау беру;
- технологияны қатаң сақтау;
- жабайы аңдарды тамақтандыруға және шақыруға тыйым салу;
- браконьерлікке және кез келген аңшылық түрлеріне тыйым салу;
- деградацияланған жерлерді қалпына келтіру бойынша жұмыстар.

Компания сондай-ақ өндірістік объектілер орналасқан аймақта қоршаған ортаның күйіне атмосфералық ауаның, жерасты (топырақ) және ағын сулардың күйін бақылаудан, топырақтарды, өсімдіктер және жануарлар әлемін мониторингтеуден құралатын жүйелі негізде экологиялық мониторинг жүргізеді. Бұл жұмысты қаржыландыру сомасы 2020 жылы 58,18 млн теңгені құрады.

Энергиялық тиімділік

Компания басшылығы энергия менеджменті саласындағы саясатты анықтады және бекітті, тиісті мақсаттарын белгіледі, энергетикалық нәтижелілікті арттыру бойынша іс-шараларды әзірледі. «Ембімұнайгаз» АҚ ISO 50 001 халықаралық стандарттарының талаптарына сәйкес әзірленген энергоменеджмент жүйесі қолданылады.

2019 жылы ISO 50 001:2011 халықаралық стандарты бойынша «Ембімұнайгаз» АҚ қайта сертификатталды және 2019–2021 жылдарға энергоменеджмент бойынша сертификат алынды.

2019 жылы отын-энергетикалық ресурстарды пайдаланудың нақты жай-күйін бағалау, шығындардың пайда болуының негізгі себептерін анықтау, сондай-ақ энергия үнем-

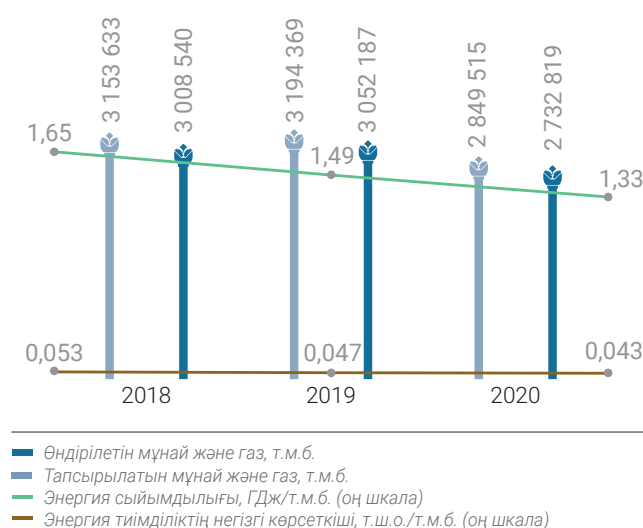
деудің анықталған шығыстарын азайтуға бағытталған ұсынымдарды әзірлеу үшін Компанияның қолданыстағы объектілерін кешенді энергетикалық тексеруден құралған «Ембімұнайгаз» АҚ кезенді энергоаудит жүргізілді. «Электр энергетикасын және энергия үнемдеуді дамыту институты» АҚ жүргізілген энергоаудиттің Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкестігі туралы оң қорытынды берді. Алынған ақпаратты ескере отырып, «Ембімұнайгаз» АҚ Компаниядағы энергиялық тиімділікті әрі қарай арттыру бойынша іс-шаралар жоспарын әзірлеу үстінде.

2020 жылы мұнай өндірудің энергиялық сыйымдылығы 1,33 ГДж/т.м.б., энергиялық тиімділіктің негізгі көрсеткіші – 0,043 т.ш.о./т.м.б. құрады.

Энергия ресурстарын тұтыну

ЭНЕРГИЯ ТҰРЫ	ӨЛШ. БІРЛ.	ЭНЕРГИЯ ТҰТЫНУ, ФИЗ. БІРЛ.			ЭНЕРГИЯ ТҰТЫНУ, ТОННА ШАРТТЫ ОТЫН (Т.Ш.О.)			ЭНЕРГИЯ ТҰТЫНУ, ГДЖ		
		2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Отын газы	мың текше м	3,416	2,865	2,891	3,996	3,352	3,382	133,280	111,779	112,794
Шикі мұнай	тонна	10,659	5,751	7,806	15,242	8,224	7,806	454,282	245,103	232,645
Электр энергиясы (сатып алу)	МВт/сағ	154	159	158	18,953	19,525	19,421	554,710	571,470	568,407
Мотор отыны	т.ш.о.	5,359	4,817	3,745	7,792	6,997	5,434	228,539	205,191	159,304
ИМГ және тауар газын тұтыну көлемі (ГҚДҚ)	мың текше м	99,042	92,580	69,669	113,899	106,467	80,119	3,864,630	3,612,455	2,718,466
Жиыны					159,882	144,564	116,161	5,235,441	4,745,998	3,791,616

Энергия сыйымдылығы динамикасы

Инновациялар

Компания ғылыми-зерттеу, зерттеу және қоршаған ортаны қорғау саласында басқа әзірлемелерді жүргізеді. Зиянды өнеркәсіптік заттарды және автокөлік тасталымдарын кәдеге жарату және залалсыздандыру әдістерін зерттеу өткізіледі, ластаушы заттарға мониторинг жүргізу және бақылау жүйелерін автоматтандырылған өндірісті әзірлеу жүргізіледі, бұл Компанияның өндірістік нысандарының үлкен ұзақтығы күшінде айрықша өзекті, өндіріс қалдықтарын орналастыруды реттеу және нормаландыру және басқа шаралар өткізіледі.

Компания сонымен қатар кәсіпорын қызметкерлері мен өңір халқы арасында экологиялық ағарту бойынша жұмыстарды жүргізеді және ҚОҚ саласында мамандар біліктілігін арттыруда жұмыс істейді.